

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ**
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**
**ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ &
ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

Αθήνα, 2018

Αριθ. Πρωτ.
ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΠΚΑ, ΔΒΜΑ/ΤΕΕΑΕΙ/

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδικας: 106 82 – Αθήνα
Πληροφορίες

ΔΠΚΑ: Κ.Μπενίση, Ρ.Χαραλαμποπούλου,
Γ.Φακάρου, Κ.Γκουρβέλου

Τηλέφωνο: 210 3321724

E-mail: txs.dpkar@culture.gr

Fax: 210-82.01.417

ΔΒΜΑ: Ι.Παπαγεωργίου

Τηλέφωνο: 2131322524

Fax: 210-8201404

E-mail: b2.dbmm@culture.gr

ΠΡΟΣ: Πίνακα Αποδεκτών

ΚΟΙΝ.: 1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως
3. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικού
Έργου και Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
4. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
του Κράτους στο ΥΠΠΟΑ

Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την αδειοδότηση συστηματικών
ΘΕΜΑ : αρχαιολογικών ερευνών στην Ελλάδα

Οι συναρμόδιες, Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (ΔΙ.Π.Κ.Α.) και Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων (Δ.Β.Μ.Α.) της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΓΔΑΠΚ), λαμβάνοντας υπόψη τα άρθρα 35, 36, 38 και 39 του Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153/Α΄/28-6-2002), καθώς και την με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/97550/263/05.03.2018 ΥΑ (ΦΕΚ Β/970/19.03.2018) «Έννοια της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου, προϋποθέσεις και διαδικασία αδειοδότησης συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας και κανονισμός συστηματικών ανασκαφών» (εφεξής Υπουργική Απόφαση), σχετικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την αδειοδότηση συστηματικών αρχαιολογικών ερευνών, σας γνωστοποιούν τα εξής:

ΓΕΝΙΚΑ

Η παρούσα αντικαθιστά την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑ/ΑΡΧ/Α3/Φ30/70868/2539/27-11-2002 προηγούμενη σχετική εγκύκλιο με τίτλο «Όροι και προϋποθέσεις για τη διενέργεια αρχαιολογικών ερευνών στην Ελλάδα από φορείς εκτός της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας» και αφορά σε όλες τις συστηματικές αρχαιολογικές έρευνες που διενεργούνται στην Ελλάδα από τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 36 του Ν. 3028/02, συμπεριλαμβανομένων των Υπηρεσιών της ΓΔΑΠΚ του ΥΠΠΟΑ. Στόχος της παρούσας εγκυκλίου είναι η επικαιροποίηση και βελτίωση της προηγούμενης σχετικής εγκυκλίου, αξιοποιώντας αφενός την εμπειρία των συναρμόδιων Υπηρεσιών της ΓΔΑΠΚ από τη πολυετή εφαρμογή της παλαιότερης και επιδιώκοντας αφετέρου την προσαρμογή των διοικητικών πρακτικών στα δεδομένα της νέας Υπουργικής Απόφασης.

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ

Όλα τα αιτήματα για τη διενέργεια νέων ή συνεχιζόμενων αρχαιολογικών ερευνών υποβάλλονται έως και την 30^η Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, με κοινοποίηση όλων των στοιχείων στο Τμήμα Εποπτείας Ελληνικών & Αλλοδαπών Επιστημονικών Ιδρυμάτων & Συντονισμού Θεμάτων Διεθνών Συνεργασιών & Οργανισμών της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (ΔΙΠΚΑ) ή/και της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων (ΔΒΜΑ), κατ' αρμοδιότητα.

Εάν η έρευνα αφορά σε σπήλαιο ή σε παλαιοντολογικές αποθέσεις, η αίτηση υποβάλλεται στην Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, με κοινοποίηση στις κατά τόπους αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων και στη ΔΙΠΚΑ.

Τα αιτήματα που αφορούν σε έρευνες στον αιγιαλό υποβάλλονται στην Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων και κοινοποιούνται στην τοπική Εφορεία Αρχαιοτήτων, της οποίας απαιτείται η σύμφωνη γνώμη, και στις αρμόδιες Διευθύνσεις (ΔΙΠΚΑ ή/ και ΔΒΜΑ).

Τα αιτήματα για διενέργεια επιφανειακής ή γεωφυσικής έρευνας κοινοποιούνται, ανάλογα με τη χρονική στόχευση του προγράμματος, στη Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ή/ και στη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων. Εφόσον κατά την πρόοδο της έρευνας, και σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, προκύψουν και ευρήματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ή της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων για έρευνα στην οποία δεν είχαν εισηγηθεί

αρχικά, είναι υποχρεωτική η εφεξής κοινοποίηση των αποτελεσμάτων σε αυτές και η εισήγησή τους ως προς τη συνέχιση των εργασιών.

Επισημαίνουμε ότι τα αιτήματα των Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΓΔΑΠΚ) υποβάλλονται στο εξής εντός της ίδιας προθεσμίας (30^η Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους) προς την/τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας. Οι προγραμματιζόμενες έρευνες πρέπει να εντάσσονται στο ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των Υπηρεσιών της ΓΔΑΠΚ οι οποίες αποτελούν τον φορέα διενέργειάς τους.

Τα αιτήματα των Ξένων Αρχαιολογικών Σχολών/Ινστιτούτων υποβάλλονται δια του Διευθυντή της Ξένης Αρχαιολογικής Σχολής/Ινστιτούτου.

Τα αιτήματα των Ελληνικών Πανεπιστημιακών ή άλλων Ερευνητικών Ιδρυμάτων υποβάλλονται δια του Διευθυντή του Τομέα, ή του Προέδρου του Τμήματος του Πανεπιστημίου, ή δια του επικεφαλής του Ερευνητικού Ιδρύματος, το οποίο και φέρει την ευθύνη της προτεινόμενης έρευνας.

Οι φορείς που διεξάγουν περισσότερα του ενός αρχαιολογικά προγράμματα καταθέτουν εντός της ανωτέρω τεθείσας προθεσμίας το συνολικό τους προγραμματισμό, το σύνολο δηλαδή των ερευνών για το επόμενο έτος. Οι αρμόδιες Περιφερειακές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες της ΓΔΑΠΚ ελέγχουν την πληρότητα των αιτημάτων και τα αποστέλλουν, με σχετική εισήγηση, στις αρμόδιες για την έκδοση της άδειας Κεντρικές Υπηρεσίες, το αργότερο έως την 31η Ιανουαρίου του έτους διενέργειας της έρευνας.

Ο προγραμματισμός συστηματικής ανασκαφής, επιφανειακής ή άλλης μορφής αρχαιολογικής έρευνας μπορεί να εγκριθεί καταρχάς για χρονικό διάστημα έως πέντε ετών, με τη διαδικασία του άρθρου 3 της Υπουργικής Απόφασης. Οι κατ' έτος εργασίες στο πλαίσιο εγκεκριμένου προγράμματος πραγματοποιούνται κατόπιν εξέτασης των στοιχείων που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο και με την έκδοση σχετικής απόφασης από τη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟΑ. Στην περίπτωση που φορέας της συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας είναι η ΓΔΑΠΚ η άδεια εκδίδεται από τον Γενικό/Διοικητικό Γραμματέα του ΥΠΠΟΑ.

Γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εντός του χρονικού πλαισίου του εγκεκριμένου προγράμματος, απαιτείται:

α) εάν δεν έχουν τηρηθεί οι όροι έγκρισης του προγράμματος, ιδίως ως προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 4 της Υπουργικής Απόφασης.

β) όταν η έρευνα επεκτείνεται χωρικά ή προστίθενται και άλλα είδη έρευνας. Η διεύρυνση του αντικειμένου της έρευνας πρέπει να αιτιολογείται στο πλαίσιο του ήδη εγκεκριμένου προγραμματισμού των εργασιών και των τεθέντων ερευνητικών στόχων.

γ) εάν έχουν μεταβληθεί βασικές παράμετροι της έρευνας, όπως π.χ. αλλαγή του διευθύνοντος την έρευνα ή του επικεφαλής από πλευράς συνεργαζόμενου φορέα, σε περίπτωση προγράμματος συνεργασίας.

A. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

α) Νέες έρευνες

Οι αιτήσεις για τη διενέργεια νέων ερευνών πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Το πρόγραμμα των εργασιών με χρονικό ορίζοντα έως και 5 έτη, με αναλυτική αναφορά στις εργασίες του πρώτου έτους και καταρχήν προγραμματισμό για τις εργασίες των επόμενων ετών.
- Την σκοπιμότητα της έρευνας.
- Βιογραφικό σημείωμα του διευθυντή της έρευνας, από το οποίο να προκύπτει, εκτός των άλλων στοιχείων, η πενταετής τουλάχιστον ανασκαφική εμπειρία και η ύπαρξη τουλάχιστον δύο συνθετικών επιστημονικών δημοσιεύσεων αναφερομένων σε ανασκαφές ή ανασκαφικά ευρήματα (παρ. 4, του άρθρου 36 του Ν.3028/02).
- Κατάλογο των συνεργατών με τις ειδικότητες τους και βιογραφικά σημειώματα των βασικών μελών της επιστημονικής ομάδας. Ειδικότερα για τις επιφανειακές έρευνες σκόπιμο είναι, κατά το δυνατόν, η ερευνητική ομάδα να περιλαμβάνει τις βασικές ειδικότητες αρχαιολόγων (προϊστορικών, κλασικών, βυζαντινών), ανάλογα και με τα αναμενόμενα αποτελέσματα της έρευνας.
- Στοιχεία που αποδεικνύουν την επάρκεια της τεχνικής υποδομής καθώς και του προϋπολογισμού, με αναφορά στις πηγές χρηματοδότησης.
- Προγραμματιζόμενο χρόνο και διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας κατά το τρέχον έτος, η οποία, εφόσον πρόκειται για εργασίες πεδίου, δεν υπερβαίνει τις οκτώ (8) εβδομάδες κατά ερευνητική περίοδο. Στο προαναφερόμενο χρονικό διάστημα περιλαμβάνονται και οι απαιτούμενοι χρόνοι για τις εργασίες προετοιμασίας του χώρου πριν την έναρξη της ανασκαφικής ή άλλης διερεύνησης, καθώς και για τις εργασίες ευπρεπισμού του χώρου μετά τη λήξη των εργασιών. Ο προγραμματισμός των ερευνών δεν θα αφορά στο πρώτο τρίμηνο του έτους, εκτός εάν συντρέχει ειδικός λόγος.
- Προσδιορισμό των ορίων του υπό έρευνα χώρου σε ορθοφωτοχάρτη, στον οποίο σημειώνεται με ακρίβεια ο προς έρευνα χώρος κατά το πρώτο έτος και κατά προσέγγιση

ο προς έρευνα χώρος για τις επόμενες ερευνητικές περιόδους, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Υπουργικής Απόφασης. Ο σαφής καθορισμός των σημείων που θα ερευνηθούν κάθε έτος και με κάθε είδος έρευνας δηλώνεται κατά την υποβολή του αντίστοιχου ετήσιου αιτήματος.

Σε περίπτωση διενέργειας επιφανειακής έρευνας η περιοχή έρευνας του συνολικού προγράμματος δεν θα ξεπερνά τα 30.000 στρέμματα.

- Περιγραφή της μεθοδολογίας της έρευνας
- Στοιχεία για το καθεστώς προστασίας της προς έρευνα περιοχής (κηρύξεις, ζώνες προστασίας κ.λπ.)
- Στοιχεία για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της έκτασης, όπου πρόκειται να γίνει η αρχαιολογική έρευνα. Τονίζεται ότι η απευθείας εξαγορά ή αναγκαστική απαλλοτρίωση του ακινήτου, με μέριμνα και δαπάνη του φορέα διεξαγωγής της έρευνας, αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας οποιασδήποτε συστηματικής ανασκαφικής έρευνας (άρθρο 18 του Ν. 3028/2002). Είναι, όμως, δυνατόν να διενεργούνται δοκιμαστικές ανασκαφικές έρευνες περιορισμένης χρονικής διάρκειας σε μη απαλλοτριωμένα ακίνητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 36, παρ. 15-16 του Ν 3028/2002. Στην περίπτωση αιτήματος διενέργειας γεωφυσικής ή επιφανειακής έρευνας, είναι απαραίτητο να ενημερώνονται οι ιδιοκτήτες των ακινήτων για τη διέλευση της επιστημονικής ομάδας, κατόπιν σχετικών ενεργειών των ερευνητικών φορέων, και εφόσον απαιτείται δια των Τοπικών Αρχών.
- Σε περιπτώσεις ερευνών συνεργασίας υποβάλλεται, συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τις συμβαλλόμενες πλευρές, Πρωτόκολλο Συνεργασίας
- Έγκριση της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας, εφόσον η έρευνα διενεργείται σε δασική έκταση και είναι αναγκαίος ο καθαρισμός από τη βλάστηση. Η έγκριση διασφαλίζεται με ευθύνη της ερευνητικής ομάδας.
- Σε περίπτωση αιτήματος διενέργειας πυρηνοληψιών/ ιζημάτων χώματος σημειώνονται σε χάρτη τα σημεία της δειγματοληψίας. Εφόσον στην αίτηση περιλαμβάνονται επαρκή στοιχεία ως προς την επεξεργασία και ανάλυση των δειγμάτων (μέθοδος και εργαστήριο ανάλυσης) η άδεια για τη διενέργεια της πυρηνοληψίας αρκεί για όλα τα στάδια μεταφοράς και επεξεργασίας των ληφθησομένων δειγμάτων και δεν απαιτείται περαιτέρω έγκριση από τη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων, σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΣΑΝΜ/Φ77/217149/ 140435/2243/ 9.6.2017 εγκύκλιο του ΥΠΠΟΑ.

β) Συνεχιζόμενες έρευνες

I. Για την έγκριση παράτασης, έως και πέντε έτη, συνεχιζόμενου ερευνητικού προγράμματος, και σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 36 του Ν. 3028/2002 οι αιτήσεις περιλαμβάνουν, εκτός από τα παραπάνω αναφερόμενα στην παράγραφο Α.α. της παρούσης εγκυκλίου, και:

- Απολογισμό της πορείας των εργασιών και των αποτελεσμάτων τους κατά τα προηγούμενα έτη, συνοδευόμενο από σχεδιαστική και φωτογραφική τεκμηρίωση, από τον οποίο να διαμορφώνεται συνθετική εικόνα για την έρευνα στο χώρο και τη συμβολή της στον εμπλουτισμό των αρχαιολογικών δεδομένων της ευρύτερης περιοχής.
- Πορεία της μελέτης και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων των προηγούμενων ετών και σχετικό προγραμματισμό για την επόμενη ερευνητική περίοδο. Επισημαίνεται ότι αντίγραφα των δημοσιεύσεων των ερευνών πρέπει να υποβάλλονται στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων και στη Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ή/και στη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, κατ' αρμοδιότητα.
- Συσχετισμό σε ψηφιακό ορθοφωτοχάρτη του προς έρευνα χώρου σε σχέση με τον ήδη ανασκαμμένο/ερευνηθέντα χώρο.
- Μελέτη ή τεχνική έκθεση για την στερέωση και συντήρηση των ήδη αποκαλυφθέντων αρχαίων καταλοίπων, δεδομένου ότι προϋπόθεση για την προώθηση του αιτήματος αποτελεί η μέριμνα των ήδη αποκαλυφθέντων αρχαίων, πράγμα που αποτελεί μέλημα του ανασκάπτοντος φορέως, αλλά και του ίδιου του ανασκαφέως. Οι μελέτες που αφορούν σε θέματα συντηρήσεων, στερεώσεων και αναστηλώσεων αρχαίων, υποβάλλονται από τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές/ Ινστιτούτα και τα Ελληνικά Πανεπιστημιακά και άλλα Ερευνητικά Ιδρύματα, στις κατά τόπους Εφορείες Αρχαιοτήτων, στη Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ή/και στη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, καθώς και στις κατά περίπτωση αρμόδιες Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας (Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων, Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων). Ομοίως πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα από το φορέα διενέργειας της έρευνας, αλλά και από τον ίδιο τον ανασκαφέα, για την καλή κατάσταση διατήρησης και τον εν γένει ευπρεπισμό του χώρου, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του (π.χ. απομάκρυνση βλάστησης, περίφραξη, τυχόν αποστράγγιση). Η μη τήρηση των υποχρεώσεων στο πλαίσιο αυτό συνιστά λόγο διακοπής της έρευνας από τον συγκεκριμένο ανασκαφέα.
- Οικονομικό απολογισμό της προηγούμενης ερευνητικής περιόδου

II. Για την υλοποίηση των κατ' έτος εργασιών στο πλαίσιο εγκεκριμένου προγράμματος ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 της Υπουργικής Απόφασης.

B. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων αποστέλλουν τις απόψεις τους για κάθε υποβληθέν αίτημα προς το Τμήμα Εποπτείας Ελληνικών & Αλλοδαπών Επιστημονικών Ιδρυμάτων & Συντονισμού Θεμάτων Διεθνών Συνεργασιών & Οργανισμών της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ή/και της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων, με κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο φορέα, το αργότερο μέχρι την 31^η Ιανουαρίου του έτους διενέργειας της έρευνας. Για την διαμόρφωση των απόψεων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η τήρηση των προβλεπόμενων στα άρθρα 36, 38 και 39 του Ν. 3028/2002 και την Υπουργική Απόφαση, καθώς και η τήρηση των ειδικότερων όρων που έχουν τυχόν τεθεί για την έγκριση του κάθε αρχαιολογικού προγράμματος. Στο έγγραφο των απόψεων αναφέρεται, ει δυνατόν, και το όνομα του επιβλέποντος από πλευράς Εφορείας Αρχαιοτήτων. Σε περιπτώσεις συνεχιζόμενων ερευνών το έγγραφο των απόψεων απαραίτητως συνοδεύεται από την αναφορά του επιβλέποντος αρχαιολόγου ως προς την εξέλιξη της έρευνας κατά το προηγούμενο έτος και την τήρηση των όρων διεξαγωγής της. Είναι ευνόητο ότι τυχόν προτάσεις για συνεργασία των Υπηρεσιών της ΓΔΑΠΚ με άλλους φορείς πρέπει να έχουν διεξοδικά συζητηθεί και συμφωνηθεί μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων και να είναι σύμφωνες με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 της Υπουργικής Απόφασης.

Επιπλέον σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 36 και 38 του Ν. 3028/2002 διευκρινίζονται τα εξής:

- Ανασκαφική εμπειρία θεωρείται η εμπειρία που αποκτάται μετά τη λήψη του βασικού πτυχίου. Η συστηματική συμμετοχή σε όλα τα στάδια του ανασκαφικού προγράμματος, με την ιδιότητα του μέλους της επιστημονικής ομάδας, για μια ανασκαφική περίοδο υπολογίζεται ως ένα έτος ανασκαφικής εμπειρίας. Ως ανασκαφική εμπειρία προσμετράται αναλόγως και η αντίστοιχη εμπειρία σε σωστικές ανασκαφές.
- Εάν στο ετήσιο πρόγραμμα μιας έρευνας περιλαμβάνονται μόνο εργασίες μελέτης αρχαιολογικού υλικού, η άδεια εκδίδεται απευθείας από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων βάσει της με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/115620/ 350/15.3.2018 ΥΑ «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού στους Προϊσταμένους των Περιφερειακών και Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς και

στους Προϊσταμένους των Περιφερειακών Υπηρεσιών αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ Β/1255/15.4.2018) και κοινοποιείται στην Κεντρική Υπηρεσία.

- Τα αιτήματα που αφορούν σε αρχαιομετρικές και εργαστηριακές αναλύσεις ευρημάτων υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους, μέσω του οικείου ερευνητικού φορέα, στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, βάσει της με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΣΑΝΜ/Φ77/217149/140435/2243/9.6.2017 εγκυκλίου του ΥΠΠΟΑ, προκειμένου να ακολουθηθεί η περιγραφόμενη στην προαναφερόμενη εγκύκλιο διαδικασία.
- Οι ενάλιες αρχαιολογικές έρευνες πραγματοποιούνται σε συνεργασία με την αρμόδια Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων (ΕΕΑ). Σε περίπτωση συνεργασίας της ΕΕΑ με ελληνικό ερευνητικό ή εκπαιδευτικό φορέα, η ανάληψη της διεύθυνσης της έρευνας αποφασίζεται από τους δύο συνεργαζόμενους φορείς. Στην περίπτωση ερευνητικού προγράμματος που περιλαμβάνει έρευνα στον ενάλιο χώρο, πλην του χερσαίου, η εν λόγω ενάλια έρευνα προσμετράται χωριστά στον αριθμό των ερευνών που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος φορέας και υπό το προαναφερθέν καθεστώς της συνεργασίας.
- Τα αιτήματα για πραγματοποίηση γεωλογικών ερευνών που υποβάλλονται στο Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς ερευνητές πρέπει προηγουμένως να έχουν υποβληθεί στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων, η σύμφωνη γνώμη της οποίας είναι απαραίτητη, πριν την έκδοση της άδειας από το ΙΓΜΕ.
- Ειδικότερα, όσον αφορά στις συστηματικές αρχαιολογικές έρευνες που διεξάγονται με φορέα αποκλειστικά τις Υπηρεσίες της ΓΔΑΠΚ:
 - α.** Οι έρευνες που διενεργούνται από αρχαιολόγους των Υπηρεσιών της ΓΔΑΠΚ, εν ενεργεία ή συνταξιοδοτηθέντες, αποτελούν έρευνες της Περιφερειακής ή Ειδικής Περιφερειακής Υπηρεσίας στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται η ερευνώμενη θέση. Αρχαιολογικές έρευνες είναι δυνατό να διενεργούνται απευθείας από τη ΓΔΑΠΚ και τις Διευθύνσεις που υπάγονται σε αυτήν.
 - β.** Η σχετική αλληλογραφία για την έγκριση της έρευνας πραγματοποιείται από την Υπηρεσία της ΓΔΑΠΚ η οποία είναι ο φορέας διενέργειας της έρευνας.
 - γ.** Η διεύθυνση συστηματικής έρευνας της Υπηρεσίας δεν είναι υποχρεωτικό να αναλαμβάνεται από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας. Αντίθετα είναι σκόπιμο σε περίπτωση που διενεργούνται περισσότερα αρχαιολογικά προγράμματα από την ίδια Υπηρεσία, τη διεύθυνση να αναλαμβάνουν και άλλοι αρχαιολόγοι που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις ανάλογα με την ειδίκευση, την περιοχή ευθύνης, τα καθήκοντά τους, κ.λπ.

- δ.** Κάθε σωστική ανασκαφή που διεξάγεται επί σειρά ετών στην ίδια θέση θεωρείται ότι έχει προσλάβει συστηματικό χαρακτήρα και υπάγεται ομοίως στις παραπάνω διατάξεις (άρθρα 36, 38 και 39 του Ν. 3028/2002). Είναι αυτονόητο ότι στις ίδιες διατάξεις του Ν. 3028/2002 υπάγονται και τυχόν ανασκαφές που είχαν χαρακτηριστεί ως συστηματικές βάσει του Κ.Ν. 5351/1932 «Περί Αρχαιοτήτων» και διεξάγονται μέχρι σήμερα (βλ. γνωμοδότηση με αρ. 260/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους).
- ε.** Για τη χρηματοδότηση συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας μέσω Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης απαιτείται να έχει προηγηθεί η αδειοδότηση της έρευνας, μέσω της προβλεπόμενης στο άρθρο 36 του Ν. 3028/2002 διαδικασίας, πριν την υποβολή του σχεδίου της Προγραμματικής Σύμβασης στις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ προς έγκριση.
- στ.** Στις έρευνες συνεργασίας της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας με Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές ή Ινστιτούτα τη διεύθυνση αναλαμβάνει ο επικεφαλής από ελληνικής πλευράς, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο αρ. 36, παρ. 5 του Ν. 3028/2002.

Γ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Οι φορείς που διενεργούν συστηματικές αρχαιολογικές έρευνες οφείλουν να μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της επιστημονικής τους ομάδας αλλά και την κατάλληλη επιλογή των υπόλοιπων συμμετεχόντων στην έρευνα, συνεργατών και εκπαιδευόμενων φοιτητών, οι οποίοι θα πρέπει να σχετίζονται με την αρχαιολογία και τις επιστήμες που συνεπικουρούν την αρχαιολογική έρευνα. Στις ανασκαφικές εργασίες είναι δυνατό να συμμετέχουν φοιτητές στο πλαίσιο της εκπαίδευσής τους στις αρχαιολογικές εργασίες πεδίου, υπό την καθοδήγηση και ευθύνη των υπευθύνων και του φορέα διενέργειας της έρευνας, ο οποίος έχει λάβει και τη σχετική άδεια από το ΥΠΠΟΑ για τη διεξαγωγή της.

Σε εφαρμογή των παραπάνω είναι απαραίτητο οι φορείς που διενεργούν συστηματικές αρχαιολογικές έρευνες να μεριμνούν ώστε:

- Στο κατ' έτος αίτημα διενέργειας της έρευνας να περιλαμβάνεται ενημέρωση για τυχόν μεταβολές των μελών της επιστημονικής ομάδας της έρευνας, με τις ειδικότητές τους. Πριν την έναρξη των εργασιών να κατατίθεται στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων πλήρης κατάλογος όλων των συμμετεχόντων στην έρευνα, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών, με αναφορά στην ιδιότητά τους και τη σχέση τους με το ερευνητικό πρόγραμμα.
- Τυχόν προσκλήσεις για συμμετοχή φοιτητών σε αρχαιολογικά προγράμματα με σκοπό την πρακτική εξάσκηση σε εργασίες πεδίου θα πρέπει να είναι σαφείς τόσο ως προς την

αναγκαία σχέση των εκπαιδευόμενων με την επιστήμη της αρχαιολογίας και τις επιστήμες που την συνεπικουρούν όσο και ως προς τυχόν οικονομικές προϋποθέσεις που τίθενται από το φορέα διενέργειας της έρευνας, οι οποίες θα πρέπει να σχετίζονται αποκλειστικά με τις ανάγκες της μετακίνησης, διαμονής και εκπαίδευσης των φοιτητών. Είναι ευνόητο ότι υπεύθυνος για την εκπαιδευτική διαδικασία είναι ο φορέας της έρευνας.

Δ. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Για την ανακοίνωση στα ΜΜΕ και στο Διαδίκτυο αποτελεσμάτων των ερευνών προηγείται, με ευθύνη του φορέα διενέργειας της έρευνας, ενημέρωση των αρμόδιων Εφορειών Αρχαιοτήτων και της ΓΔΑΠΚ.

Εσωτερική διανομή:

1. ΓΔΑΠΚ
2. ΔΠΚΑ/ΤΕΕΑΕΙ
3. ΔΒΜΑ/ ΤΕΕΑΕΙ

Η Γενική Γραμματέας

Μαρία Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη

ΔΠΚΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΒΜΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων
2. Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
3. Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων
4. Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών
5. Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων
6. Αυτοτελές Τμήμα Γραμματείας Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και Συμβουλίου Μουσείων
7. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων
8. Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής
9. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής
10. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών
11. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας
12. Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας
13. Εφορεία Αρχαιοτήτων Αρκαδίας
14. Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας
15. Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας
16. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας
17. Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας
18. Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδος
19. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κέρκυρας
20. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κεφαλληνίας και Ιθάκης
21. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ζακύνθου
22. Εφορεία Αρχαιοτήτων Βοιωτίας
23. Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος
24. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ευβοίας
25. Εφορεία Αρχαιοτήτων Φθιώτιδος και Ευρυτανίας
26. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων
27. Εφορεία Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας
28. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας
29. Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας
30. Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας
31. Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας
32. Εφορεία Αρχαιοτήτων Τρικάλων
33. Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας
34. Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς

35. Εφορεία Αρχαιοτήτων Φλώρινας
36. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης
37. Εφορεία Αρχαιοτήτων Γρεβενών
38. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης
39. Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης
40. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κιλκίς
41. Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους
42. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας
43. Εφορεία Αρχαιοτήτων Πέλλας
44. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας
45. Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών
46. Εφορεία Αρχαιοτήτων Δράμας
47. Εφορεία Αρχαιοτήτων Καβάλας
48. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης
49. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης
50. Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου
51. Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου
52. Εφορεία Αρχαιοτήτων Χίου
53. Εφορεία Αρχαιοτήτων Σάμου - Ικαρίας
54. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων
55. Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου
56. Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων
57. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου
58. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου
59. Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου
60. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
61. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας
62. Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
63. Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
64. Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου
65. Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο
66. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης
67. Νομισματικό Μουσείο
68. Επιγραφικό Μουσείο
69. Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 157 84 Πανεπιστημιούπολη Αθήνα
70. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 540 06 Θεσσαλονίκη
71. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 451 10 Ιωάννινα

72. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, 741 00 Ρέθυμνο
73. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Δημοκρίτου 17, 691 00 Κομοτηνή
74. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Δημοκρατίας 1, 851 00 Ρόδος
75. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αργοναυτών & Φιλελλήνων, 382 21 Βόλος
76. Πανεπιστήμιο Πατρών, Ρίο, 261 10 Πάτρα
77. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Παλαιό Στρατόπεδο (Ανατολικό Κέντρο), 241 00 Καλαμάτα
78. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 157 80 Ζωγράφου
79. Πολυτεχνείο Κρήτης, Κουνουπιδιανά Ακρωτηρίου, 731 00 Χανιά
80. Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Ιωάννου Θεοτόκη 72, 49132 Κέρκυρα
81. Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, 14ο χλμ Θεσσαλονίκης – Μουδανιών Θέρμη - Θεσσαλονίκη, 57001
82. Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών – Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας Μελισσινού και Νικηφόρου Φωκά 130, Τ.Θ. 119, Ρέθυμνο
83. Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, Πανεπιστημίου 22, 106 72 Αθήνα
84. Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Ερεύνης της Αρχαιότητας, Αναγνωστοπούλου 14, 106 73 Αθήνα
85. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Βασ. Κωνσταντίνου 48, 116 35 Αθήνα
86. Ινστιτούτο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών (ΙΕΝΑΕ), Πατησίων 77-79, 104 34 Αθήνα
87. Ινστιτούτο Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ), Σπ.Λούη 1, Ολυμπιακό χωριό, Αχαρνάι Τ.Κ. 13677
88. Βρετανική Σχολή Αθηνών, Σουηδίας 52, 106 76 Αθήνα
89. Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, Σουηδίας 54, 106 76 Αθήνα
90. Αυστραλιανό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, Ζαχαρίτσα 23, 117 41 Αθήνα
91. Αυστριακό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, Λεωφ. Αλεξάνδρας 26, 106 83 Αθήνα
92. Βελγική Αρχαιολογική Σχολή, Αναγνωστοπούλου 79- 106 72 Αθήνα
93. Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, Διδότου 6, 106 80 Αθήνα
94. Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, Φειδίου 1, 106 78 Αθήνα
95. Γεωργιανό Ινστιτούτο στην Αθήνα, Βασ. Κωνσταντίνου 40, 116 35 Αθήνα
96. Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή, Σκαραμαγκά 4β, 104 33 Αθήνα
97. Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα, Χαιρεφώντος 14, 105 58 Αθήνα
98. Ιρλανδικό Ινστιτούτο Ελληνικών Σπουδών, Νοταρά 51α, 106 83 Αθήνα
99. Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών, Παρθενώνος 14-16, 117 42 Αθήνα
100. Καναδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, Διον. Αιγινήτου 7, 115 28 Αθήνα
101. Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών, Τσάμη Καρατάσου 5, 117 42 Αθήνα
102. Ολλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών, Μακρή 11, 117 42 Αθήνα
103. Σουηδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, Μητσαίων 9, 117 42 Αθήνα
104. Φινλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών, Ζήτρου 16, 117 42 Αθήνα
105. Ρουμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, διά της πρεσβείας της Ρουμανίας στην Αθήνα, Εμ.Μπενάκη 7, 15452, Παλαιό Ψυχικό

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Φλωρόπουλος Αθανάσιος